

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A

Anul școlar 2023 – 2024

Probă scrisă

Limba și literatura rromani maternă

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Model

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Punctajul total este de 100 de puncte. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

O JEKHTO SUBJEKTO

(30 pùnkture)

1. O sènsu/ o xatàripen e alavesqo „so” andar o dino tèksto si: „că” **2 pùnkture**
2. a **2 pùnkture**
3. b **2 pùnkture**
- 4.
- vaś o xramosaripen e titulosqo andar o tèksto: E rroma e Rumuniaθar **2 pùnkture**
 - vaś o lačo cácaripen e amboldipnasqo **2 pùnkture**
5. Dela pes po 1 pùnkto vaś o lačo alosaripen svakone enuncosqo. **6 x 1 pùnkto = 6 pùnkture**

O enùncu	Si cáces	Na si cáces
a. Gavenθe, le rroma barären grasten, guruvnăn, bakrăn, balen vaj keren butĩ k-o kimpò.	X	
b. Le kováca keren kaštutne bută.		X
c. Paś-o pani Dùnăre si o fòros Kalafàto.	X	
d. E xanotără vi aven foronθar gavenθe te xanoven arcíceça e gazenqe khera.		X
e. Palal i Rivolùcia andar o berś 1989, Rumuniaθe, inklistăs i rromani riviste „Neo Drom”.	X	
f. And-i rromani čhib e Rumuniaθar si śtar importànto rromane dialèktură.	X	

6. - dena pen **4 pùnkture** vaś o koncinùto / o ander e xramosaripnasqo. Dikhela pes sar si prezentisarde e žanglimata palal **palal sar si e rroma andar tiri komuniteta?** Dikhela pes te/ kana e siklòvne labären / utilizisaren jekh cáco xramosaripen thaj jekh śukar xramosaripen (te si jekh ekspresivo xramosaripen)

- dela pes **1 pùnkto** kana e siklòvne na keren gramatikane, leksikàlo vi puntuaciaqe dośa
- dela pes **1 pùnkto** kana o xramosaripen si les 50-80 alava

7. - dena pen **6 pùnkture** vaś o koncinùto/ o ander e xramosaripnasqo. Dikhela pes sar e siklòvne cáčaren penqo amboldipen palal o phenipen le duje čhavenqo. Dikhela pes te/ kana e siklòvne labären / utilizisaren jekh cáco xramosaripen thaj jekh śukar xramosaripen (te si jekh ekspresivo xramosaripen).

- dela pes **1 pùnkto** kana e siklòvne na keren gramatikane, leksikàlo vi puntuaciaqe dośa
- dela pes **1 pùnkto** kana o xramosaripen si les 60-100 alava

O DUJTO SUBIJÈKTO

30 pùnturǎ

1. c 2 pùnturǎ
2. b 2 pùnturǎ
3. a 2 pùnturǎ
4. Dela pes po 1 pùntko vaś o lačo xramosaripen e alavenço andar e parantèze: *areslǎs, avena, amen, tume*. 4 x 1 pùntko = 4 pùnturǎ
5. Vaś o lačo keripen e propoziciaço and-i savi o alav „čhib” te avel ka-o kèzo nominativo 4 pùnturǎ
6. Vaś o lačo keripen e frazaço and-i savi e *predikàturǎ te aven e vèrburǎ „kamas” thaj „zas”* 4 pùnturǎ
7. Dela pes po 1 pùntko vaś svàko lači doś savi sas laches lačhardi: *I ~~rroman~~ rromani khethani čhib si sakadǎ importànto sar si vi e dialèkturǎ. Khere ame ~~vakǎren~~ vakǎras and-o ~~amari~~ amaro dialèkto, haj k-i škòla ame siklòvas te vakǎras vi te ~~xramosarel~~ xramosaras and-i khethani rromani čhib.* 4 x 1 pùntko = 4 pùnturǎ
8. dena pen 6 pùnturǎ vaś o koncinùto / o ander e xramosaripnasço. Dikhela pes sar e siklòvne čáčaren penço amboldipen palal „**sosθar si importànto te vakǎras vi te xramosaras i rromani khethani čhib?** Dikhela pes te/ kana e siklòvne labǎren / utilizisaren jekh čáço xramosaripen thaj jekh śukar xramosaripen (te si jekh ekspresivo xramosaripen)
- dela pes 1 pùntko kana e siklòvne na keren gramatikane, leksikàlo vi puntuaciaçe dośa
- dela pes 1 pùntko kana o xramosaripen si les 40-70 alava

O TRINTO SUBIJÈKTO

30 pùnturǎ

O ander/ o koncinùto le xramosaripnasço – 20 pùnturǎ

E pùnturǎ avena dine kana:

- vakǎresa palal sar nakhen o vaxt e žene andar jekh familia 4 pùnturǎ
- sikavesa sar den pen pakiv e žene andar jekh familia 6 pùnturǎ
- xramosaresa so butǐ kerel sarkon ženo 6 pùnturǎ
- xramosaresa aver informàcie save si lekh phandlipen tire familiaça 4 pùnturǎ

O organizisaripen thaj o prezentisaripen e godǎnço – 4 pùnturǎ

- o organizisaripen e godǎnço – 2 pùnturǎ
- sar si prezentisarde e godǎ – 2 pùnturǎ

E xramosaripnasqi redaktàcia – 6 pùnturǎ

- vaś e vortografiaçe règule – 3 pùnturǎ
- vaś e puntuaciaçe règule – 2 pùnturǎ
- vaś o śukar xramosaripen – 1 pùntko

NOTĂ! Nu se vor puncta următoarele aspecte: truismele, utilizarea unor idei cu caracter general, folosirea nejustificată a conceptelor de teorie literară, a citatelor și a referințelor irelevante scopului comunicării, utilizarea clișeeleor lingvistice și ideatice.